

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 10 pengő, félévre 5 pengő.
Egyes szám ára 24 Htler.

Laptulajdonos:

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI
MŰINTÉZET RÉSZVENYTÁRSASÁG

Megjelenik minden szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.
Telefon: 18-87.

A SZÉKI CSODA

Írta: Orbán Magda

Augusztus 24-re esik Szent-Bertalan napja, vagy ahogy Székén nevezik: Bertalan napja... Szék város életében jelentős napnak számít ez a nap. A 4000 lakosú város apraja-nagya az étető dologidő ellenére is leteszi a munkát s ünneplő ruhát ölt. Ősi magyar viseletükben a megkonduló harang szavára a fekete gyászszal behúzott templomi szőszék előtt elvonulnak és zsufozásig megtűtik a templomot. Aztán megzendül minden esztendőben a zsolttár:

„Öröködbe Uram pogányok jöttek,
Meggyalázták követ szent küszöbötök.
Kezük a Város felára vetették,
Uteának sorát siralommá tették.
Szolgádnak testek,
Akkik megölték,
Temetetlen maradtak;
Vagy akik megölték,
Ételül vetették
Az mezei vadaknak!”

S tovább száll az ének az ősi Árpádkori templomban... A fatáros, kemény vonású, munkától napbarnított arcok komolyan magukba szállnak, aszszony, ember, gyermek, leány, legény áhítatos csendben figyeli a szőszékről aláhulló, bűnbánatra, megtérésre intő szót. Mikor a község történetének ismertetésére kerül sor, még feszültebb figyelem látszik az arcokon, pedig kiesel gyermek koruktól évről-évre hallják, hogy 1717 augusztus 24-ikén miként törték a községre a tatárok, hogyan pusztították végig a várost. A házakat felgyújtották, a templomot kirabolták, az embereket megölték, az asszonyokat megbecstelenítették, gyermekeiket, ifjakat elrabolták. A fogságból hazakerültek tanúvallomásaik kerülnek sorra: „a káláni gátnál mintegy 600 nőt, gyermeket rablánek el s alig maradt 100 ember életben gyer-

mekkel együtt”... A megsürgült papirus sok kegyetlen ségről, vérontásról beszél. De e gyászos Bertalan-nap előtt is mennyi veszedelem éri a községet. Török, tatár, labanc, eborló katonaság hányszor pusztítja végig. A község mégis áll magyar szigetként, idegen nemzetiségtől körülveve. Viselete, építkezése, életmódja, tánc, énekei ősrégiek, sehol ezekhez hasonló egész Magyarországon nines. Semmi, de semmi meg nem tudta rontani, megváltoztatni. A város kultúrája nyomatlanul kopik le a szolgálatról hazajött leányokról, legényekről, a ragyogó tiszta házakban pedig sok apró gyermek van. A kemény mezei munka csak úgy ég a kiesi nővész, serény asszonyok kezében. Kinn a fronton 400 ember harcol s így helyettük is dolgozni kell... A postás sus behívottak hord szét, az asszonyok összeszorított szájjal tarisznyáznak...

Mi hát a titka a széki csodának? Mert csak csoda tarthatta meg ezt a községet annyi nyomorúságos, veres száradon keresztül, hogy példája legyen minden vidéyi magyar falunak. Milyen furcsa: a nagyrészt református község bűjtől, lőt kukorikát eszik Bertalan napján s háromszor bűnbánati istentisztelet tartanak, amelyen résztve az egész falu. A megsürgült irás arról beszél, hogy tatár és egyéb veszedelem azért jött a népre, mert az Urístenből elfordultak volt. Hogy mégis megmaradtak, újra felvirágoztak, azt egyedül az Isten megtartó erejének köszönhetik. S hogy ezt soha el ne felejtsek, 200 éve minden évben a gyászos emlékeztető Bertalan napján bűnbánattal, bűjtől megemlékeznek a tatár veszedelméről.

A fekete kendős asszonyok arcát az élő hilt csodája szépíti meg. Háborús, zavaros eseményektől zaklatott szemlők boldogan plihen meg rajtuk. Bizonyosan tudjuk, hogy ez a viharvert nép élni fog, mert emberszerető, békés, dolgozó emberek ők.

Széki magyarok.

viharvert nép élni fog, mert emberszerető, békés, dolgozó emberek ők.

A Magyar Nép pályázata

A Magyar Nép szerkesztőségébe nap-nap után érdekes és értékes írások érkeznek Erdély magyar falusi népünk köréből. Számos írást közölünk is lapunk hasábjain, számos munkát azonban gondos tanulmányozás után különböző híányosságok miatt egyelőre félre kellett tennünk. Gondos, jól megszerkesztett, okos mondanivalókat tartalmazó sok írás került a Magyar Nép szerkesztőségébe. Ez a tény adta azt a gondolatot, hogy pályázatot hirdessünk értékes írásművek és tanulmányok elkészítésére abból a célból, hogy a Magyar Nép pályázata is serkentően és buzdítóan hasson azok előtt, akik a földműves munka nehéz hivatása mellett arra is időt szakitának, hogy tollat ragadjanak és elmondják mondanivalóikat az egész erdélyi magyar közvélemény előtt.

A Magyar Nép a következő munkákra hirdet pályázatot:

1. Elbeszélésre.
2. Egy időszerű falusi esemény szíves leírására.
3. A szerző szülőfaluja történeté-

nek leírására a hagyományok alapján.

4. Hogyan látom falum gazdasági helyzetét és hogyan lehetne azon segíteni.

5. Hogyan látom az én vidékemet (járásom) kisiparosságának helyzetét, jelenét és a jövő lehetőségét.

A pályázat benyújtásának utolsó határideje 1944 december 1. A pályamunkák legnagyobb terjedelme kézzel írott öt, vagy géppel írott négy oldal. A pályamunkákat kérjük a Magyar Nép szerkesztősége címére benyújtani.

A pályamunkákat erdélyi írók, illetéleg gazdasági szakemberek fogják felülbírálni.

A Magyar Nép szerkesztősége a pályázat első díjaként egyenként 100 pengőt ajánl fel mindegyik pályátétel legjobb munkájának jutalmazására.

A második díjat elnyerő pályázók egy-egy értékes könyvjutalmat kapnak.

A harmadik díjat elnyerők a Magyar Népet egy esztendőn át ingyenesen kapják.

A pályázaton kizárólag falusi gazdák és iparosok vehetnek részt.

Tudjuk, hogy a feladott kérdések közül nem egy komoly és odaadó munkát, lelkiismeretes tanulmányozást követel. A kilátásba helyezett pénzbeli jutalom kitüntetés azoknak a pályamunkáknak, amelyeknél talán hosszú időn át kell dolgozni. A díjnyertes pályamunkákat sorrendben a Magyar Nép hasábjain is közöljük és a közlésért külön díszletdíjat is fizetünk. A díjnyertes pályázatoknak ezáltal alkalmuk lesz véleményüket és munkájukat az egész erdélyi magyar közvélemény elé vinni.

Bizonyságok vagyunk abban, hogy a Magyar Nép pályázata olvasóközönségünk hatalmas táborában nagy visszhangra talál. A pályázattal kapcsolatos bármely kérdésre levélben, vagy pedig lapunk hasábjain a Szerkesztői Üzenetekben szívesen adunk felvilágosítást. A bírálatbizottság névsorát a Magyar Nép következő számban közöljük.

Több ezer pengős járadékelleget kaphatnak a hadigondozottak

A hivatalos lap közölte a hadigondozási járadékelleget nyújtásának szabályozásáról szóló kormányrendeletet. A rendelet lehetővé teszi, hogy az I., II. és III. járadékosztályú hadirokkantok és hadiözvegyek gazdasági megerősítésüket szolgáló beruházások céljára nagyobb járadékelleget vehessenek fel, amelyet azután járadékukkal törlesztnek.

A járadékelleget folyósítását a törvényhatóság első tisztviselője (alispán, polgármester) rendeli el, a törvényhatóság területén működő közjóléti szövetkezet javaslatára.

A járadékelleget a hadigondozott csak a lakóhelyén működő közjóléti szövetkezet közreműködésével használhatja fel. A közjóléti szövetkezet maga szerzi be a járadékellegetből a szükséges termelőeszközöket, vagy anyagot és természetben adja át a hadigondozottnak.

A járadékelleget, amely az 5000, sőt a magasabb járadékosztályiaknál a 7000 pengőt is meghaladhatja, legkésőbb tíz év alatt kell visszafizetni.

A rendelet lehetővé teszi azt is, hogy a 45 évesnél fiatalabb I., II. és III. járadékosztályú hadirokkant házassági céljára is kaphasson járadékelleget, feltéve, hogy az Országos Nép- és Családvédelmi Alapból házassági kölcsönben nem részesült.

Az Országos Hadigondozó Hatóság ezután hívja fel az érdekelt hadirokkantak és hadiözvegyek figyelmét, hogy járadékelleget folyósításra iránti kérel-

met mindaddig ne nyújtsanak be a törvényhatóság első tisztviselőjéhez, még kevésbbé közvetlenül az Országos Hadigondozó Hatósághoz, míg a részletes rendelkezéseket magában foglaló végrehajtási rendelet meg nem jelenik.

E rendelet fogja megszabni azokat a feltételeket, amelyek mellett az ilyen kérelmeket elő lehet terjeszteni. A járadékellegek folyósítására rendelkezésre áll pénzüsség nem teszi lehetővé, hogy valamenly, egyébként arra igényjogosult hadirokkant és hadiözvegy még ebben az évben kaphasson járadékelleget — ez csak fokozatosan történhetik úgy, hogy elsősorban a legjobban rászorult csoportok részére teszik lehetővé a járadékellegek folyósítását. Amint a részletes szabályokat tartalmazó végrehajtási rendelet megjelenik, az Országos Hadigondozó Hatóság a sajtó és a rádió útján pontos tájékoztatást nyújt arról, hogy ilyen kérelmeket kik terjeszthetnek elő, azoknak hova kell beadni és milyen okmányokkal kell felszerelni.

MEGHALT AZ ÉN APÁM...

(Népdal.)

Meghalt az én apám,
Nagy gazdagság maradt rám,
Hát ökönek kötele
Három vasvilla nyele.

Há neki szomorkodom
Öt kötelet beiszgom,
Hatodikot megfogom
S a nyakamba akasztom.

Érték és mérték:

Népiség a magyar életben

— Bor László —

Népiség és népi irodalom kérdéseiben alapvető tisztánlátó a „nép” fogalom. Más népeknél, pld. a finnknél belatarozók minden finn, tekintet nélkül társadalmi helyzetére, foglalkozására. Nálunk sokan csak a falusi és munkásréteget értik annak, sokszor még a munkásréteget is kizárják a fogalomból. Néhány évszázaddal ezelőtt még kevés különbség volt úr és nem úr magyar között viselkedés, szokásban, műveltségben. A felsőbb rétegek idővel elkelhettek voltak a külföldi, idegen „módi” (divat, szokások) átvételét, utánzását; előrehaladottabbnak látták a másokét, s úgy akartak lépést tartani, hogy átvették azt. Nem belső adottságuk és törvények alapján akarták az előrefutást s így lombkoronát építettek gyökér nélkül. Természetesen ez a lombosztatna, ideig-óráig való s életképtelen. A gyökerek megszakadtak: háttal fordítottak nek műveltségünk bőséggyarjainak, lenéztek a népdalt, hagyományokat s csekkelt együtt őrizőjüket, a „népet” is...

A múlt században, különösen 1867. után tügült tragikusná és a szakadék „nép” és „népen felülük” között. A közepostály nagyméretű elidegenedés vérben és szellemben csak magyitotta a szakadékok. A közepostály igazi hivatása az lenne, hogy a nép által őrzött ősi örökséget: népkultúrát a felsőosztály felé közvetítse, ne engedje elszakadni tőle; viszont a felsőosztály újításait, fejlődése eredményeit feléle sugározza, mások: az ősi finnuor talaj és az európai korona között az életnedv keringését segítse elő. Mivel erre a jelenlegi közepostály képtelen, az irodalom egyik új, — s mégsem elzömények nélkül — erőteljes ága akarja a szakadékok áthidalni.

Az irodalom mindig és mindenhol, de különösen nálunk a közösség, a magyarság kérdéseit, sorát, törekvéseit mutatja s természetesen most is visszautkrózi a szakadékok kitöltési igyekvők akaratát. Alulról (Erdélyi József, Sinka István, Szabó Pál, Veres Péter) és felülről (Kodolányi János, Németh László) írók, költők serege szolgálja ezt a célt. Ezek az egész magyarság kérdéseit, sorsfordulását kutatják — fejezik ki, szemben a kisebb jelentőségű osztály-írókkal, kik csak saját osztályuk kérdéseire szorítkoznak.

Nemcsak az irodalom, hanem a tudom-

ányok s egyes művészetek is a népi írók céljaiért küzdenek. Gyökereinket, ősi lélecsiniket kutatták fel s tették ismét tulajdonukká a zenében Kodály és Bartók, a néprajzban Györfy István, a népi színjátszás terén Múharay Elemér, filozófiában Karácsony Sándor, régészethben László Gyula s követőkük. Biztató jeleket látunk más terelen is, hogy népi kultúránk újratemetődik, felső osztályunk visszalérhet a gyökerekhez, abból építheti ki magas és európai szintű műveltséget s az évszázadokra visszamaradt közös kincs az egymáshoz tartozás öntudatával ismét egybekovácsol minden magyart. A „népi” tehát az ősi gyökerekről való megújulást és egységes magyarságot jelent. A népi politika pedig a magyarság vagyontalan rétegeinek magyarságosítását szolgálja. Az új „nép” azó tehát kivétel nélkül minden magyart magába ölel, aki vállalja a magyar sorsközösséget. A népi író ezek szerint nemcsak népi származású lehet, de minéig az egész magyarságot tekintti a nem súlylyed rétegek, osztályok szoldosává.

A népi irodalom lapozgatása több, mint olvasás, pusztá szórakozás, — közeledés az egyseges, szakadékok és válszafalak nélküli magyarabb magyarsághoz. Az öntudatos ember, aki fejti át, minden kérdését, baját, örömet ismerni akarja, a népi irodalomban lel meg legátfogóban.

Következő száminkban közelebről fogjuk megvilágítani irodalmaink népi ágának íróit és költőit s rá fogunk mutatni arra, hogy mennyire mályen és híven tükrözik műveik minden problémánkat, törekvésünket, könnyeinket és nevetésünket.

HUMOROS FELJEGYZÉSEK

FORRÓ LEVES.

Együtt ebédelt két diák. Amint a levest fölítették, az egyik mobón bevető egy kanállal, de a forró lé úgy összeégette száját, hogy könnyei kicsordultak.

— Hát te miért sírasz? — kérdő a másik bámulva.

— Hát, kedves pajtás, az jutott eszembe, hogy édesapámat ma este enje ebben az órában temették.

Erre a másik semmi rosszat nem gyanítva, szintén behörpintett egy kanál forró levest, mire az ő könnyei is rögtön megeregedtek.

— Hát te meg miért sírasz? — kérdezte vigyorogva az első.

— Hát biz' én azért sírok, kedves pajtás, hogy mikor az édesapádat temették, téged is miért nem akasztottak föl.

NAGYOEB ÖKOR IS...

Egy nagyon elhízott dolyfós uraság, be akart menni egy házhöz este és már messziről kiáltott a kapu előtt álló szolgának:

— Héj, te kamasz! De lehet-e menni? — értvén ezen, hogy nincs-e még bezárva a kapu.

Mire a szolga részben kövérségére cölozva, így felelt:

— Hogyne mehetne be az úr! Hiszen már ragyobb ökor is ment be azon az ajtón.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarszág egyedüli állami érdekelttségű, szinmagyaf biztosító szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden évről foglalkozik isen előnyös díj- és feltételek mellett. Vég- és helyiképviseletek minden városban és községben

Vezérképviselőségk Erdély területén:
Kolozsvár, Horthy-út 6,
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 28 sz.

Gazdasági élet:

Beszéljünk a nyomásos gazdálkodásról

(Az előző számban megjelent cikk folytatása.)

Hivatalos helyről a nyomásban gazdálkodóknak a III. fordulóban ugar helyett egésszerű pillangóvirág takarmánynövények természetét ajánlják. Kedvezményes vetőmagot is utalnak ki. Megtudósodás, hogy a pillangóvirágú

takarmánynövények fehérje tartalma magasabb a réti szénánál is.)

Lássuk, érdemes-e ezt a tanácsot megfogadni? Számítsuk ki az ugarban termelt pillangós széna fehérje tartalmát és adjuk hozzá a telelő takarmány fehérje tartalmához.

A telelő takarmány tartalma	360 kg fehérje
4 hold ugarban termelt pillangós széna	400 " "
Összesen 80 q	400 " "
Összes fehérje a téli takarmányban:	760 kg fehérje
Egy számosállat szükséglete a 200 téli napra	150 kg fehérje
Kifogástalanul kiteljelethető	5 számosállat

A téli takarmány fehérje tartalmához adjuk hozzá a legelő fehérjetartalmát.

A téli takarmányok tartalmaznak	760 kg fehérjét
A legelőfű értéke, mint előbb	
195 nap \times 20 kg legelőfű \times 5 számosállat	380 " "
Fedeztet az egész évi takarmányban	1140 kg fehérje
egy számosállat egész évi szükséglete	280 " "
Tehát a rendelkezésre álló takarmány egész évi fehérje szükségletét fedezi.	4 számosállat

A téli takarmány mindkét esetben több számosállat tartására nyújt fedezetet, mint az egész évi. Ennek a magyarázata az, hogy a legelő hozama az egész nyári szükségletet nem fedezi. Májusban a legtöbb, augusztusban a legkevésbé. Amikor állataink a legelő koprosodása folytán kiut már nem kapnak elegendő tápanyagot, szántóföldi takarmánnyal kell azt pótolnunk naponta az istállóban. A 290 kg fehérjében megállapított évi szükséglet átlagos szám. Ennyi fehérje egy-egy számosállat egész évi szükségletét egyenletesen fedezi. Egy tehenet például egész évi átlagos 10 liter tej termelésére képesít. A borjú növekedését kifogástalanul biztosítja.

De térjünk vissza a szárnok igazságára.

1. Ugyanaz a földdarab ugart tartva csak 2 számosállat egész évi jó eltar-

tását biztosítja, míg, ha ugarlegelő helyett az ugarba pillangóvirágú takarmánynövényt vetünk, 4 számosállatot tudunk egész éven át kifogástalanul takarmányozni. A kedvező bíráskérésnével: 50 darab helyett 100-at. De kifogástalanul.

2. Két számosállattal több takarmányozható egész éven át kifogástalanul. Ez pedig legalább 150 q trágyatöbbletet jelent. A szántóföldnek majdnem egyharmadát tudjuk évente elég jól magrágyni.

3. A pillangós-virágú takarmánynövények a talajt gazdagítják. (Lohere után jó birta terem.) A kalászosok legjobb elfveteményei. Tehát a termés már emiatt is emelkedni fog.

Annál az előnye, hogy érdemes rajta gondolkodni.

Fasékas József
m. kir. gazdasági tanár.

Közellátási tájékoztató

Mennyi vonhat le a bé cséplési rész címén a cséplőgéptulajdonos a gazdától

A m. kir. közellátásügyi miniszter 708.900—1044. K. M. számú rendeletével újlag szabályozta a cséplés alkalmával, a cséplőgéptulajdonos által levonható bércséplési részt, mégpedig a következőképpen:

I. Magánjáró gépeknel:

1. Ha az üzemanyagot a csépléttől gazda adja (tízfelőnyag, vízhordás stb.) bércséplési rész címén 5% gabonát (birta, rozs, kizsáros, árpa, zab,

és köles) számíthat fel a cséplőgéptulajdonos;

2. ha üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos (bércséplő) gondoskodik, akkor 8% számítható fel.

II. Nem magánjáró (buzatos) gépeknel:

1. Ha az üzemanyagot a csépléttől gazda ad és ő gondoskodik a vontatásról is, akkor a cséplőgéptulajdonos 4,5%-ot számíthat fel;

2. ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos adja, de a vontatásról a csépléttől gazda gondoskodik, akkor 5,5% számítható fel;

3. ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos adja s a vontatásról is maga gondoskodik, akkor bércséplési rész címén 6%-ot számíthat fel.

Ezekről a százalékokról eltérni nem lehet. Ha a géptulajdonos szemelafelvontó is alkalmas, akkor a fentebb meghatározott cséplési részen felül további 0,5%-ot számíthat fel. Azokon a vidékeken, ahol a gazdálkodás tanyarendszerben folyik, valamint Beszterce-Naszód, Csik, Háromszék, Kolos, Maros-Torda, Máromaros, Szolnok-Doboka, Udvarhely vármegyék és a bergi, máramarosi és az ungi közigazgatási körzetek területén, ahol a cséplőgéptulajdonos csak jelentékeny nagyobb üzemanyag felhasználással, illetve kötéssel történhet, azokban az esetekben amikor a géptulajdonos maga gondoskodik a vontatásról — az alispán, polgármester, illetve a fészalagbíró külön írásbeli engedéllyel — a már közölt bércséplési részes további 0,5% számítható fel. Ugyancsak 0,5%-kal magasabb rész számítható fel, ha a csépléttől gazda a bércséplésre szánt gabonaméretet — a helyi szokásnak megfelelően — nem kötheti kévébe, valamint akkor is, ha a cséplésre szánt gabonaméretet csak a cséplés alkalmával vontatja a cséplőgép mellé.

Erdélyben, valamint Máramarosban a bércséplési rész 1%-kal magasabb a fentebb közlitzéknél, ha pedig a cséplőgéptulajdonos egy helyen összesen 100 mázsnál kevesebb gabonát csépl, akkor Erdélyben és Máramarosban még plusz 0,5%-ot, tehát összesen 1,5%-ot számíthat az országos viszonylatban meghatározott bércséplési részeshez.

Ezekhez a bércséplési részekhez fel lehet még számítani a gépekhez szerződötött munkások részére a szabályszárazden köthet munkaszerezés alapján járó munkabért, ezen felül azonban semmilyen címen további felszámítást nem lehet végezni (betűs, gépész, fűtő stb. felvételét a bércséplési részből kell fedezni).

Zab cséplésnél a 112.000—1944. K. M. számú rendelet értelmében a bércséplési részt természetben nem szabad kiszolgáltatni, annak ellenértékét a csépléttől gazda a tizenötötös köcsirakönyvére hatóságilag megállapított termelői „Állomási” Áron kértépxben köteles kifizetni a géptulajdonosnak.

Egyéb terményekre a bércséplési részt szükség esetén az illetékes közigazgatási hatóság (alispán, polgármester, illetve fészalagbíró) külön fogja megállapítani.

Dr. Kerekes Jenő.

Lakatos Géza vezére az új miniszterelnök

A jobb jövőbe vetett remény, a minden ténen való áldozatos munkásság meg kell, hogy hozza a magyar igazság győzelmét —

mondotta vitéz Lakatos Géza miniszterelnök rádiószózbátján

Sztójay Döme miniszterelnök lemondása után a Kormányzó úr Lakatos Géza vezéredest bízta meg a kormány megalakításával. Az új kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök: Lakatos Géza szolgálaton kívüli vezéredest. Vallás- és közoktatási miniszter: Rakovitsy Iván dr. Igazságügyi miniszter: Vladár Gábor dr. Pénzügyminiszter: Reményi-Schneller Lajos dr. Honvédelmi miniszter: Csatay Lajos vezéredest. Földművelési miniszter: Jurcsák Béla. Belügyminiszter: vitéz Bocsocks Miklós dr. Külgügyminiszter: vitéz Hennegy Gusztáv szolgálaton kívüli altábornagy. Kereskedelem- és közlekedési miniszter: Markos Olivér. Iparügyi miniszter: vitéz Gyulay Tibor dr.

Vitéz Lakatos Géza vezéredest, miniszterelnök pénteken délután rádiószózbátot intézett a nemzethez. Hangsúlyozta, hogy nehéz helyzetünkben felmerült kérdéseket egyenes, beszélgetés módjában kívánja megoldani. Minden erőnkkel létünk fenntartása érdekében azon k.l. lennünk, hogy a veszéllyel megbirkózzunk. *Nálly fenyegetett helyzetben van, és a kormányzat most elsőrendű szüvegének kell, hogy tekintse a székelység sorát.* Meg akarja szüntetni a túlságos sötétenlátást, mert az fölérté káros. A mai helyzet nagyfeszít földrajzi adottságunk eredménye. Minden rendelkezésre álló erőnkbe kell, hogy vessük, hogy határainkat megvédelmezzük. Utalt a finn testvéremzet példájára. A finnek évek hosszú sora óta állják a sarat a számbelileg nagy túlerőben levő ellenséggel szemben. Részleges visszavonulás az ország egyik vagy másik határszéljének ideiglenes feladása még nem rendítheti meg az élniakaró nemzet lelkét. Létünkrol

vagy nemlétünkrol van szó. A magyar erők kifejtésének parancsa mindenkire vonatkozik. Az anyagi nehézségekkel küzdő ipari tömegeket, kisembereket meg kell erősíteni. A kényeslezereték ki kell küszöbölni. Gondoljunk öseinkre, akik a legnehezebb körülmények között is példátlan hősiességgel harcoltak. Minden ember annyit ér, amennyit a köznek áldoz. Be kell bizonyítanunk a magyarság küldetését. A magyar nemzet jövőjében rendületlenül bízunk kell. Még nehéz út áll előttünk, de a küszöbön álló nehéz harcot eredményesen fogjuk megvívni.

Délerdélyben őriztebe vették a románok a magyarság vezető személyiségeit. A m. kir. kormány a budapesti rádión a következő szövegű felhívást intézte a román kormányhoz:

A m. kir. kormányunk tudomására jutott, hiteles értesülések szerint, hogy a délerdélyi román helyi hatóságok a román kormánytól kapott parancsoknak megfelelően augusztus 24-ike óta megkezdtek a délerdélyi magyar néposport szellemi, kulturális és gazdasági élet vezető személyiségeinek letartóztatását, sőt internálását is.

A letartóztatottak száma többszázát ér el. Az északkerdélyi román néposport vezető személyiségeinek helyzete ezzel szemben egészen más megvilágításban jelenkezik. Nevezetesen azokban az esetekben, amelyekben amikor ez szükségesnek bizonyult, az előzetes rendőri felügyelet alá helyezett személyeket lakásukon őrzik. A m. kir. kormány a Nemzetközi Vöröskeresztnek Magyarországban székelő kiküldöttjéhez fordult, hogy győződjék meg a ro-

mán vezetők helyzetéről. A m. kir. kormány nyomatékosan kéri a román kormányt, hogy helyezze szabadrábra az augusztus 24-ike után letartóztatott és internált magyarokat és ha állambiztonsági okok, vagy a szóbanforgó személyek biztonsága elkerülhetetlenül tesztek az ilyen rendszabályt, őrizték őket lakásukon.

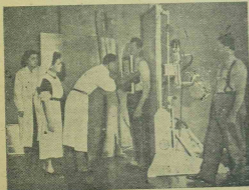
Abban az esetben, ha a román kormány a magyar kormány kérdésének nem volna hajlandó szeptember 4-én 24 óráig eleget tenni, a magyar kormány kényszerítve látá magát arra, hogy az északkerdélyi vezető román személyiségeket ahhoz hasonló bánásmódnak vesse alá, amilyent a délerdélyi magyar személyiségekre mérnek.

Ami a délerdélyi magyar kisebbséggel való bánásmódot illeti, a magyar kormány felkéri a Nemzetközi Vöröskereszt Romániában székelő kiküldöttjének ugyanolyan lehetőségeket helyszíni meggyőződés beszerzésére, mint aminőket Magyarország biztosít.

A magyar kormány tudomására hozza a román kormány, hogy a román népi eredetű magyar állampolgárokat, akik máris a katonai szolgálat alól való mentesség kedvezményét élvezik, nem fogják a zászlók alá hívni sem rendes szolgálatra, sem munkaszolgálatra, ha a román kormány hajlandó ugyanilyen elbánást biztosítani a magyar népi eredetű személyeknek, akik a kölcsönösség alapján mostanig mentesek a fent említett szolgálatok alól.

Öt évig terjedhető elzárással büntetik azokat, akik bejelentés nélkül elhagyják munkahelyeiket. Az 1939. évi II. törvény cikk szigorú büntetéseket ír elő azokkal az ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi alkalmazottakkal szemben, akik munkahelyeiket bejelentés nélkül elhagyják. Az említett törvény 203. szakasza értelmében öt évig terjedhető elzárással lehet büntetni azokat az alkalmazottakat, akik minden indok nélkül otthagyták munkahelyeiket és ezzel a termelés menetét hátráltatták.

Székelv családok figyelmébe! Szükség van 2 székelv családra, amelynek tagjai malom-munkásnak elmennének. Jövedelem körülbelül havi 400—420 P. Állandó megélhetés. Kizárólag sokgyermekes családok jöhetnek számításba. Az egyik munkahely Szolnok-Dobokában, a másik Beszterce-Naszód vármegyében van. A jelentkezések az Emke-Élnöki Osztályához küldendők (Kozsvár, Honvéd-utca 21. I. em.).

Egy hadikórház röntgen-gépe munkában.

A kocavadász

Egy gyönyörű októberévi napon le-
útkoztam vadászfegyverem a szegről,
töltényt veszek magamhoz és kilépek a
házból, az udvaron egyet fűtyűnnek a
kutyának és a gyümölcsöskerten kily-
pek a határra, hogy tekintsek be a
vadak birodalmába. Nekivágom magam
egy hegyoldalnak. Mikor a hegyre ér-
nék ki, a kutyá egy nyulat felriasztott,
a nyul pedig ellenkező irányban neki az
erdőnek. Ott valami juhok legelték és
azok láttán más irányt viltotztattak,
egyesen felém jött. En egy bokor
mellett állottam, s hogy jobb kilátásom
legyen, igyekeztem a bokor tulsó oldal-
ára. A lábam egy ágba megakadt és én
hasraügrődtem. Amíg előlővesszes
készülhettem volna, a nyul a puskatűz
edgétől két arasznyira elcágotatott, s a
tulsó oldalán elültant a cihereben. Olyan
hösz volt, hogy még a szagját is jól
éreztem. Kimegyek a hegy tetejére,
ahonnan lehet látni több falu határát is.
Ott kigyönyörködöm magam a termé-
szett felett: elmúlt a nyár és az ősz
már nemcsak a határt, hanem a fákat is
kezdi megkoposztatni leveleitől, egyik
pirva, másik sárga színben hull a föld-
re, hogy legyen mit elfűjjanak a no-
vemberi szelek. Megindultok a hegyoldá-
lon lefelé, egyszer csak azon vessem
észre magam, hogy olyan földre értem,
ahol a kukorica le volt szedve és a kőrő-
s le volt aratva és rakásra volt rakva.
A földnek a tulsó végén egy róka a
kocsának köbött az egerekre vad szított.
Egy kórérakás mellé állok és onnan fi-
gyelem a róka mozgásait. Már a mar-
komba éreztem a gyönyörű székmanyt,
csak még nem voltam abban a helyzet-
ben, hogy odavessék neki, mert olyan
helyzet volt, hogy ott minden vadász
úgy cselekedett volna, mint én. Ott
cselekedni kellett folyamodni, mert mint
minden jóvaló vadásznak kell, hogy
érsen a vadak nyelvéén is. Hát én is
cselekedtem. Összesűcsüritetem
a szék és el kezdtem cincogni,
mint az egerek. A róka meghallotta és
arra felé kezdett figyelni. Másodsor is
arcincogom magam, hát a róka egye-
nesen felém tart. Lővérső kézen állók
és mikor el okarom hüzeni a ravaszt,
egy nyul kiugrik a kórérakásból, s a két
lábam között elsuvad. Célzó állásom
megbillent, a fegyver eldőrdült, a róka

kagyt szöhött és a legközelebbi erdő-
ben elültant. Ugy elültant mind a két cél,
hogy nem volt mire ráduplázzak. Leh-
orgosztott fejjel megindultam haza-
felé. Otthon azt kérde az asszony, na
hol a székmanyt. Mondom, hogy elszaladt
mind a három. Elkészül a vacsora, meg-
vacsorázom és az asszony megvetette
az ágyat és lefeküdt. Egy kevés idő
mulva már úgy aludt, hogy akár az
egész házat is el lehetett volna lopni.
En meg háromszor is megtöltöttem a
pipámot és azon gondolkodtam, hogy
lehetne holnap helyrehozni, amit ma
elrontottam. Éjfél felé én is lefeküd-
tem. Egy néhány jobbra, balra fordul-
ás után elaludtam. Olyan álom látom,
hogy ott járt a kéményesapró, kisépörte
a kéményt. Amikor alig villámódott fel-
keltem. Elkésztem öltözködni. Akkor
jutott eszembe, hogy milyen álmod lát-
tam. Na gondolom ez nem rossz, a ké-
ményesapró szerencse. Leakasztottam a
vadásztarisznyát a szegről, enni-inni-
valót, meg töltényt teszek bele minden-
féle fajtából, hogyha kell, hát legyen.
Elindultam. Mikor a faluból érnek ki,
egy nagy fekete cigánnyal találkozom,
akl egy nagy fekete üstöt hozott a há-
tán. Már messztről köszönt. Na gondo-
lom, ez sem rossz, mert a cigány is sze-
rencse. Letérek az országútról a mezei
útra és kezdem figyelni a terepet,
nincs-e valami elkészült vad, mert még
korán volt az idő. Egyszer csak azon
veszem észre magam, hogy jól bentjárom
az erdőben. Eppen egy kicsi tisztásra
érek ki, s azon a kicsi tisztáson egy
csorda vadászró legelészett. Megpil-
lantom őket, de meg ám a kan is, egyet
fujt, összeszaladt a konda s egyenesen
felém tartanak. Akkor jut eszembe,
hogy a fegyverem nyulserétre van töl-
tve, de már arra idő nem volt, hogy ki-
cséreljem, mert már láttam, hogy mind-
félre letapodnak. Odaveték nekik, erre
brányt villogtatnak. A leg hátulsónak
oda vetem a másik csövet is biztosítól,
hogy menjönki gyorsabban a mindenk
átján. Amíg ott vizsgálok a friss nyo-
mokat, társasokat, a fegyverzajra a kuty-
nyám edjött és iszonyú csaholása
kezd, mert megérezte a friss vadszagot.
Alig tudom leinteni, hogy már minden
késő, mert már a disznók eddig a hete-
dik falu határára is túl vannak. Kijor-

dulok balra egy nagy vágtyr felé, ahol
harminc ember egész nyáron várta a
fát üle, méterbe, a hulladék fából meg
sznet égettek. Alig lépek párat, hal-
lom, hogy a kutyá csahol. Nézek arra-
felé, látom mintha három nagy csuhák
mozognak. Uram Isten mit látok. Három
medve, két boc. Az anyamedve a kuty-
nyának mindegyre visszavág. Céba ves-
szem az egyik bosost, a boc felbukik,
a másik meg elszalad, de nem szalad
el ám az anyamedve. Egyszeren felém
tart a tölcsé irányába a hátulós-két lá-
bán. En sem sokat gondolkodtam, a leg-
közelebbi kaszál járú fel gyorsan. Még
annyi időm volt, hogy a kilőtt csövet
újra töltöttem. Mikor már láttam, hogy
a medvekomanák az a szándéka, hogy
lemarkoljon az őjja tetejéről, céba ves-
szem. A fegyver eldőrdül. Már úgy gondo-
lom, hogy eltaláltam, biztos a vére is
mind elment, megdögült. A fegyver-
zajra az erdei munkások is odajöttek.
Előtereltek a zsebekből a bicikák, el-
indultunk, hogy megnyúzzuk a nagy
vadat.

Két embert megfogadtam, keresztül
kintattuk az erdőt, és a medvének nyo-
ma se volt sehol. Na gondolom, a cigány
se hozott szerencsét. Lehorgasztott fej-
vel indultam hazafelé. Otthon elkérül-
tem, az asszonyt, nehogy megkérdesse,
hol a székmanyt?

Katona Péter
Kisgazda, Nagy.

TAJÉKOZTATÓ. A Székelykeresztúri
Unitárius Téli Gazdasági Iskolába be-
iratkozni szándékozó gazdafijaknak. Az
iskolába olyan ifjak vehetők fel, akik-
nek, vagy szüleinnek legelább 2 kat.
hold saját mezőgazd. ingatlanuk van,
magyar anyanyelvűnek, 15-30 évesek,
egészségesek és legalább 4 elemi, oz-
tályt végeztek. Az iskolai év XI. hó 1-én
kezdődik és az elméleti oktatás III. hó
1-g tart. Az iskolába valláskülönbség
nélkül felvett tanulók semminemű tan-
díjat nem fizetnek, a bentlakásért az 5
hónapi időre 80 P. (a fairsaktól függ)
bentlakás és fűtési díj fizetendő. Bent-
kosztosók szintén 5 hónapi időre 462 P.
fizetnek, ebből lejár 100 kg. búza, 30 kg.
kukorica és 3 kg. zsír hatóság alá. Ezen
termékek behozatala kötelező. Kórházi
és rongálási díj 50 P. Bentlakó tanulók
ágytanyit kötelesek magukkal hozni és
fehérneműjök mosástáról gondoskodni.

Az Emke a sokgyermekes családokért

A Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület mozgalmat indított a sokgyermekes családok megsegítésére. Ezen kapcsolatosan az Egyesület vezetői felhívja fiókvezetményeinek végrehajtását, hogy lehetőleg 8 napon belül jelentkezés, van-e községükben olyan elsőrendű sokgyermekes család, amely helyi gyermekét iparos pályára szeretné adni. A gyermekek Beszteréren az Állami Tanoncotthonban nyernének ingyenes elhelyezést. A jelenlegi szükségesség miatt 2-2 szabótanone, fűszeres-tanone, szesz-tanone, szíjgyártótanone, mázólanone és ács-tanone, továbbá 1-1 gyökfőzőtanone, nyomdász-tanone, szesz-tanone, vaskereskedőtanone és szesz-tanone. Az Emke Elnöki oszlopához (Kolozsvár, Honvölvi 21. E. I.) beküldendő pontos kimutatásban meg kell adni a következő adatokat: Az apa neve, születési adatai, vallása, foglalko-

zása, lakóhelye, katonai helyzete, az anya neve, vallása, a gyermekek száma és életkoruk. Ezenkívül csatolandó a szülők nyilatkozata, miszerint a tanoncotthonba beadják gyermekeiket és álvették magukat az intézet kívánalmainak. A jelentkezett tanoncoknak magukkal kell hozniuk az élelmiszert jegyket, élelmiszert és lakásjelentőket, iskolai bizonyítványt, születési anyakönyvi kivonatot, ágynevet és 2 rend fehérműt.

Az Emke vezetősége nyomtatékosan felhívja megyei vezetményeinek és fiókvezetőségeinek figyelmét arra, hogy ezt a sokgyermekes családok helyzetét elősegítő akciózt szíves-lelkesen járólják fel, annál is inkább, mert Erdélyben a magyar iparostársadalom utánpótlásáról gondoskodni fontos nemzeti kötelesség.

Kedvezményes áru tenyészkora kiosztási akció

A földművelésügyi miniszter a népies tevékenység minőségi színvonalának növelése céljából az évben is tenyészanyagokat osztat ki kedvezményes áron. Az akció lebonyolítását a Mangalicanyúlászati Országos Egyesülete és a Hússertésenyésztők Országos Egyesülete végzi. Az igénylőkérelmek a vármegyei állattenyésztő egyesületekhez kell fordulni. Juttatásban részesülhetnek az 50 t. holdon álló kisgazdák, ezek közül elsősorban az állattenyésztő mintaközpontokban lakók. Hússertés juttatásban kivételesen az 50-100 kat. hold közötti gazdálkodók is részesülhetnek. Egy gazdaság csak egy közelműlt igénylőkérelmet. Az igénylőknek közzé kell adni a rendelkezésre álló tenyészanyagot, hogy a tenyészanyagot 2

évig tenyésztésre használják. Két éven belül a tenyészanyagot eladni vagy levadni csak a vármegyei állattenyésztő egyesület előzetes hozzájárulásával szabad.

Kiosztásra kerülnek 6-12 hónapos, 40-60 kg súlyú törzskönyvezett mangalica és 4 hónapos, 40-60 kg súlyú törzskönyvezett hússertés kocasműt. A tenyészanyagok árkedvezménye darabonként legfeljebb az ár 30%-ig terjedhet, de nem haladhatja meg a 140 pengőt.

Az akció részletes feltételei a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségek-nél, vagy a vármegyei állattenyésztő egyesületeknél tudható meg.

Von nótálhatjuk a hiányzó műtrágyát?

Mintthogy a háborús események következtében az 1944-45. gazdasági évben szuperfoszfát és pátósz csak egészen elenyészelt mennyiségben, újszólóvan csak az állami ellenőrzés mellett folyó kísérletek céljára áll rendelkezésre, a földművelésügyi minisztérium felhívja a gazdákat arra, hogy az elmaradó műtrágyázást más alkalmas módon igyekezzenek ellenszólózni.

A műtrágya pótlása végett is elsősorban az istállótrágya helyes kezelésére és okserből felhasználásra törekedjenek. Az istállótrágya helytelen kezelése következtében még mindig sokkal több növényi tápanyag megy veszendőbe, mint amennyit a műtrágyákkal a ta-

lajba vittünk. A műtrágyahiány mellett fokozott jelentősége van a talajgazdagító és nitrogéngyűjtő pillangósvirágú növényeknek. Ezért kívánatos ezeknek az eddigig nagybáb arányú természetesen, nemkülönbön a vetérgörökserből tétele is. Nagymértékben előmozdítja a talaj tápanyagainak feltartását a talaj okserű művelése.

A földművelésügyi minisztérium felhívja a gazdákat figyelmét még arra is, hogy az utóbbi időben egyes lelkesen vállalkozók által a műtrágyák pótlására ajánlott és különféle néven forgalomba hozott anyagok vásárlásától és használatától tartózkodjanak, mert ezek többnyire teljesen értéktelenek.

NEHEZ TALÁNY.

Hallotta a csiki székyei, hogy a háromszéki nép mennyire felvilágosodott, éles eszű. Átjött Csikből próbát tenni. Három reket dugott tarisznyájába, s ahogy elért az első háromszéki falu, szóba állt az első székyel.

— Jónapot, atyámia! — szólott, mindég hallottam, hogy magik, háromszékiek nagy ésszel bírnak. Hát eljöttem próbát tenni. Találja ki kend, hány retek van a tarisznyámban. Ha eltalálja, mind a hármat kendnek adom.

A háromszéki ember mosolygott, végigdörzsölte orrát a nagy gondolkozó azt felelte:

— Hány retek? Hát, om.

A csiki széky nagyot bámolt a feleletre, s hazamenve Csíkba, így jellemezte a háromszékieket:

— No, hát én mondom, hogy nagy essük van.

Az erdélyi vármegyékre is kiterjesztették az utazási kerlátózat

Helyekes helyről közlik, hogy az utazási kerlátózat alá vont területen kívül a helyügyminiszter az utazási kerlátózatot Csanaid, Arad-Torontál közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegye, Békés, Szatmár, Szilágy, Kolozs, Szolnokbodoki, Beszterecena-szód, Marostorda, Csik, Udvarhely és Háromszék vármegye, valamint Szatmárnémeti, Kolozsvár, Marosvásárhely és Nagyvárad thj. város területe-re is kiterjesztette. A fent meghatározott területtel érintő utazáshoz utazási igazolvány szükséges. Az utazási igazolvány kiállítását iránt a kérelmet kis- és nagyközségekben a községi előlőrésnél, a rendőrség működési területén a m. kir. rendőrség (rendőrkirendeltség) vezetőjénél kell előterjeszteni és egyúttal két darab 6x9 centiméteres fényképet is be kell nyújtani.

A rendelkezlen meghatározott területen belül egyik törvényhatóság területéről a másik törvényhatóság területére szintén csak utazási igazolvánnyal lehet utazni, kivéve a Szatmárnémeti városból Szatmár vármegyébe, Nagyvárad városból Bihar vármegyébe, Kolozsvár városból Kolozs vármegyébe, Marosvásárhely városból Marostorda vármegyébe, valamint e négy vármegye területéről a vármegye székhelyére történő utazásokat. Ugyancsak utazási igazolvány kell a rendelkezlen meghatározott területeiről az ország utazási kerlátózat alá nem vont területére való utazáshoz.

Hogy lett egy magyar szabólegényből Hollandia Japán követe?

Jelky András nevét mindenki jól ismeri: mégis szólnunk kell itt róla, mert kevesen tudják, hogy Jelky nemcsak érdekes egyéni élményeken s kulandókon esett át, hanem — tekintélyes hivatalos szerepléshez is jutott Ázsiában.

Hogy került egy magyar szabólegény az elmúlt időkben egyáltalában ahhoz, hogy Ázsiába eljusson? Bizony, szvenőcésekkel és izgalmaikkal van teletölve ez az út! Jelky András fiatalon katoná lett Németországban, Erlangen városában, a porosz hadseregben szolgált. A szélesretetű, megbízott felépítő iparoslegénynek azonban nem vágya, hogy saját hazája ellen harcoljon a poroszokkal. Megszökik. A német határról sikerült átjutnia a szomszédos Hollandiába. Itt megtanulja a holland nyelvet. Rövid időt tartózkodás után azonban Rotterdamban, a kikötőrendőrség elfogja és mint munkanélküli idegen állampolgárt, egyszerűen feltetzi egy Kelet-Indiába induló hajóra s „kiszuppolják” a németalföldi gyarmatokra.

Jelky András azonban újra megszökik. Nemsokára egy visszatérő induló hajón találjuk. A mai Ajka városába hajózik, ahol ismét utóleri a nemesis: eladják rabszolgának. Jelky András azonban nem volna Jelky András, ha nem tudna módot ejteni újra a szőke: Kijátásá öreit, lefejtí bilincseit és ezer igazolom közepette felszökik egy portugál kereskedő hajóóra, akivel egyenesen Ázsiába hajózik. A mai Kína földjén, Kantonban lép újra partra és: katoná lesz. Azonban ez sem tetszik neki. Felettéseiével mértódsái támadnak és erre újra hajóra ül, hogy átmenjen a keleti Batáviába, ahol szabóműhelyt nyit. Batáviában, a holland gyarmatbirodalom akkori székvárosában, egyidejűl meg Jelkynek. Később azonban sok csapás éri és kénytelen műhelyét adósága: és gondjai miatt bezárni. Átshajózik Ceylonba, ahol ismét előtűli kezd az életét. Ekkor már napbaráított areni, cserzett bérű, hozsázhajó, bennszülött benyomását kelti; az angol, német, hollandi nyelveken kívül több indiai tájszólást is beszél.

Ceylonban éri utól Jelkyt életének második fordulata. A sziget elég műveltség, vad vidék még ekkor, települések csak a tengerparton találhatók. Jelkyt elfogják a bennszülöttek és egy elleneséges tőzsé fegyverrel révén a Ceylon belsejében élő emberek karmaiba kerül. A magyar iparoslegényt borzalmas körülmények közt tartották fogva a ceyloni emberek. Ketrebbe zárták és szabályosan hizlalták kezdtek, hogy majd

jó, kiadó porció válik belőle. Megakadt azonban Jelky Andrásan a szeme a tőzsfőnök leányának, aki addig-addig kérte apját, amíg ez megkegyelmezett Jelkynek, aki a leány barátai segítségével első adandó alkalommal bevettette magát a dzsungelbe. Egy évig élt itt bogrón és gyökéren, míg egy Ceylon partjához tévedt hajó visszavitte Batáviába.

A batáviai hatóságoknak igen jól jött a most már annyi világot járt Jelky, aki annyi bennszülött nyelvet is megtanult. Rövidesen holland állami szolgálatban találjuk. Fizetése állandóan emelkedik és egyéb jövedelmei is nőnek. A japáni szigetország ekkor kezd megnyitni kapuit az európai kereskedelem számára. Jelky ekkor már a holland királyi tanácsosi címmel dolgozik Batáviában. Miután a japáni expedíció veszélyes és kevesen vállalkoznak rá, bizalmasan megkéri Jelkyt, vállalkozna-e erre az útra, ő bizonyosan ki tudná erőszkolni ennek a népnek jöndulását a holland kereskedőkkel szemben. Jelky igent mond és hajóra száll. A Sárgeatengeren felfelé hajóza, nemsokára eléri a japán partokat és jörészen sikerül is kormánya utasítására teljesítenie a rábizott feladatokat. Zeseében van a holland kormány követi kinevezési okirata és egész fellépésével, kísérőivel a legjobb hatást kelti a japánokban. Ő volt az első magyar utazó, aki Japán földre tette a lábát.

Életpályája delelőjén azonban Jelky hirtelen honvágyat érez. Most már pénze is van, összekötöttelisei is: itt az idő, hogy hazatérjen Európába. Elbeszéléseivel is sok pénzt kereshet majd idehaza. Az első, Európába induló nagyobb hajóval azután el is indul és hosszú hónapokig szeli az óceán hullámaikat a vitorlással. Hazakerkeve, előbb Bécsben, majd Budán telepedett meg. Kalandos életét pedig írása foglalta. Budán halt meg Jelky András, a volt holland követ, 1783-ban.

A jövőben az erdőigazgatóságok is adhatnak engedélyt erdei bérlegetetésre. Az erdei bérlegetletés engedélyezését a múlt évben egy kormányrendelet a földművelésügyi miniszter hatáskörébe utalta. Az engedélyzési eljárás meggyorsítása érdekében a kormány most újabb rendeletet adott ki, amely a hivatalos lap szombati számában jelen meg s amelynek értelmében erdei bérlegetletésre az engedélyt a jövőben az erdőigazgatóságok is megadhatják.

A HARCTEREN KÜZDŐ APA LEVELE GYERMEKEIHEZ.

*Hogy vagytok édes gyermekek?
Azóta, hogy eljöttem szünetlen
A ti kicsi arcotokat keresem...*

*Ha néha csendes az éjszaka,
Hozzatok visszáyom vissza,
Tudom, ti is vártok engem haza!*

*A leltem néha elszáll messze,
Egy Hargita-áji székelj falucskába
S ramosoljog egy kicsi leányka
Mosolygós, szép, vig arcába.*

*Gyermekeim, üzenem néktek:
Legyetek hűek a Hazához,
Mint volt mindég édesapátok.*

Deák János tizedes,
tábori posta szemes: V. 4

TOVÁBB FOLYTATJA FALUJÁT GATÁISAIT AZ EMKE NÉPMŰVELÉS SZERELVÉNYE. Az Emke népművelési szerelvénye a lehetőségek közt megszabott kereteken tovább folytatá kizsálását. Legutóbb Kolozsvár, Te Szászrégen, Marosvásárhely, Mezőbúti útiáranál az Elm. osztály által kikötött textil-anyagokat adta le, majd rosvásárhelyről jövet Somkerékre Sajóudvarhelyre ment át. Somkerékre lövésztáborozás keretében az első adás 120 fő előtt folyt le. Somkerékre az András c. film került levetítésére. vid beszédet tartott Maecskássy At. besztercei gimn. igazgató, a Besztercei megyei Emke-választmány tá elnöke. A lövésztáborozás keretében r 2 ízben volt filmelőadás. Azután S udvarhelyen és Magyarbértén tar még a népművelési szerelvény előad itta a Negyedviztáron és András c. film kerültek bemutatásra. A kizsáláson Emke képviselőtében Maecskássy At. gimn. igazgató, a Besztercei megyei választmány társelnöke vett részt.

„CSIKI MAGANJAVAK” néven mert, művelődési célra rendelt kö népi vagyion igazgatósága most t közzé a visszacsatolás óta első nagy arányú ösztöndíj-pályázatát. Az igazgatóság a jövő tanévre ösztöndíj 500.000 pengő biztosított. Összesen ösztöndíjait osztanak ki, köztük 60 iskolai, 35 községiskolai és 92 szak iskolai ösztöndíjat. Pályázhatnak igazgatói katonacsatlából származó, megyei illetőségű tanulók.

HIREK

TIZENÖT ÉVEL ELŐTT
MILT MEG BENEDEK ELEK.

Tizenöt esztendővel ezelőtt, csendes, nyugtalan napon gyászmenet indult a vadudrágás és hepe-hupás, kisbabonit temető felé.

Benedek Elek és feleségét helyezték nyugalomra a kisbabori temető sírjaitól.

Ma csak nevet említtük, valami más neveltség volt még a szülőinkön. Elnézták sokszor a kisbabori sírjében az egyszerű síremléket, amely volt a legnagyobb magyar mese-mondó örökalmát alussza. Meghatoltat olvasgatjuk a sorokat:

Féltis tanítónyá voltam,
Gyermekekhez lehalottam.
A sívenhez felemeltem.
Szeretetre így neveltem.

Nagypapa valóban a szeretet opasza volt, aki odahajolt le forró, erős népevel, ahol a legnagyobb szeretetre volt szükség. Benedek Elek varázsa az volt, hogy ő a népet adta vissza népsében. Az ő alakjai nem tündérek, nem elvarázsoló királyfiak és boszorkányok, vagy pedrig gonosz bábok, hanem székelyek és keret: erdők, házak világa, a székely történelem. Benedek Elek itt maradt a Harigta nyposai alatt, ennek a csodálatos álnak lélek bontotta ki, hogy necsak ringassuk magunkat az álmódorúknak, hanem tanulni is tudjunk. Az világa a Szent Anna-tó, a Cenkítő, a baba királyfi, a boldog Rabán, a firtos vára, Kinizsi Pál törökverő hős, nem apó, a neppennyelvény szabad-igazság hős alakja. Ami Nagypapa től-éből fakadt, azt Udvarhely, Három-tek és Csik falvainak népe, lelke itta.

Újabb könytárakat létesített az Emke. Az Emke újabbban a következő községekbe küldött ajándék-könyvtárakat: Felsőfalva-Békásanya, könyvtárkezelő Benecédi Sándor tanító; Korond, könyvtárkezelő Bartha József íg-16; Szentgyehásfalva, könyvtárkezelő Ambrus Gábor íg-16; Bögöz, könyvtárkezelő Bíró Lajos íg-16; Bardoc, könyvtárkezelő Karácsony B. Imréné tanítóné; Kápolnásfalva, könyvtárkezelő Tamás Mihály tanító; Bogárfalva-Szencsed, könyvtárkezelő Balog Dénes földműves; Csehfalva, könyvtárkezelő

Papp Dániel tanító; Székely-Bethlenfalva, könyvtárkezelő Fábán Ferenc tanító; Oroszhegy, könyvtárkezelő Ambrus Szaniszló pléb. Jelentős számú ajándékfizetést juttatott az Emke Udvarhely, Szilagy, Kolozs, Máramaros, Háromszék, Szatmár, Berezterce-Naszód, Csik, Szolnok-Doboka, Maros-Torda és Szatmár megyéikbe, továbbá Szilagyországba Szilagyfőfalu és Túrbe.

A zsidó tejipari vállalatokhoz a földmívelésügyi miniszter rendel ki a vállalati vezetőket. A zsidók vagyoniának bejelentése és zár alá vétele tárgyában kiadott 1600/1944. M. E. sz. rendelet értelmében a kereskedelemben és közlekedésügyi miniszter, illetőleg iparügyi miniszter vagy az általa megbízott hatóság, hivatal vagy tisztelt, elrendelheti a zsidó kereskedelmi és ipari vállalatok zár alá vételét, az üzem, üzlet folytatására vállalati vezetőt rendelhet ki, elrendelheti az anyag-, árukészlet bejelentését stb.

Az érvényben lévő jogszabályok szerint egyes iparok, így a tejipar, a földmívelésügyi miniszter főfelügyelete alá tartozik és az ipar gyakorlatára vonatkozó iparendelést csak előzetes hozzájárulásával lehet kiadni. Bár a zsidó tejiparosok száma a földmívelési kormány céltudatos politikája következtében országos viszonylatban alig számottevő, a tej és tejtermékek forgalmának biztosítása végett mégis szükségesnek mutatkozott, hogy a földmívelésügyi miniszter részére az ügykörébe tartozó vállalatok tekintetében is ugyanolyan felhatalmazás adassék, mint amilyent a fenti rendelet a kereskedelmi- és közlekedésügyi, illetve iparügyi miniszternek biztosít.

Ezt a kérdést szabályozza a Budapesti Közlöny augusztus 24-iki számában megjelent kormányrendelet, amelynek értelmében a zsidó tejipari vállalatokra vonatkozó adat-szolgáltatás, továbbá a vállalatok zár alá vételének elrendelése és a továbbra is fenntartani kívánt üzemekhez vállalati vezető kirendelése a földmívelésügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

Egy gazda felesége hármas ikreket szült Mezőteremen, Szent István király napján, a szomszédos Mezőterem községéhez tartozó újtelepen lakó Kiss Józsefnek, — akinek férje jelenleg katonai szolgálatot teljesít — hármas ikreknek adott életet. A gyermekek — akik közül kettő fiú és egy leány — épek, egészségesek és fejlettek. Már meg is keresztelték őket. A római kat. egyház kebelébe tartozó újszülöttek a szent kezsérségben az István, Imre és Mária neveket kapták.

Veres szerelmi dráma Nyárad-remetén. Nyáradremetéről értesítettek a mentőket, hogy a községben véresen, bicskával összeszúrkaáltan, felsziki Siklódi Imre 25 éves nyárad-remeteli legény. Siklódi Imre hosszabb idő óta haragos viszonyban volt Fogarasi Antal 21 éves legény-társával. Állítólag valami lényűgy felett különböztek össze. Siklódiék el kellett utaznia és vasárnap este éppen búcsúzni indult barátaitól, mikor a kapuban Fogarasi megleszte s ahogy a legény a kapun kilépett, bicskájával rárontott és összeszúrkaálta a meglepetéstől mozdulni sem bíró Siklódit. A mentők másfélórás költözés után a borzalmasan összeszúrkaált legényt beszállították az állami kórház sebészeti osztályára. Az orvosok azonnali műtétet alkalmaztak, de a fiatal ember állapota így is reménytelen.

Tilos az idel keltetésű lbb és kacska forgalombanhozatala. A baromfi-forgalmat szabályozó rendelet értelmében az úgynevezett tavaszidő keltetésű lbbát és kacsát a keltetés évének szeptember 13-iki napja előtt — még a kényszeravogott lbbát és kacsát sem — forgalomba hozni nem szabad.

Kaszát akasztott haragosa hátába. Ellendén egy bandában csépett Péter István és Pocsai István. Régről fenekedtek egymásra. Először csak azocsnában szedték egymásról a keresztvizet. A munkások hatalója ugyancsak elhűlt, amikor Péter egy közelben fekvő kaszát emelt fel és az ijedten menekülő Pocsai után eredt. El is érte egy árok szélén és elvakuult dühében a háta közepébe vágta a kaszát. A szerencsétlen ember az acéllal a hátában bukdácsolt még pár lépést, azután jajszó nélkül összerokadt. Állapota reménytelen.

Haldra gázolt egy kislányt, majd továbbrohogott. Arvénymajor határában halálos gázolás történt. Egy szerénylány, amely 100 kilométeres sebességgel száguldozott, elkapta Orszáig Piroksa 8 éves kislányt, aki tőr-szával együtt az uttesten játszadozott. A gyermek koponyaalapi törést szenvedett és a helyszínen azonnal meghalt. A továbbrohogó gázoló sofőrt a csendőrség keresi.

Dátós gyümölcsesszörpök.

Málnaszörp készítéséhez 5 kg. érett málnát 5 dkg porcukorral elkeverve összezsúrolunk a meleg helyen erjedni hagyjuk. Az erjedés 6—8 nap alatt megy végbe, ez alatt az idős alatt azonban minél gyakrabban fel kell keverni a gyümölcsöt, különben megecsetesedik. Az erjedés akkor fejeződik be, ha a szűrőpapíron átszűrt kevés málnalé felannyi tiszta szeszrel keverve nem zavarosodik meg. Ekkor a gyümölcsöt passzírozógépen vagy szitán át-törve, levét a törkölytől külön választjuk. A levét hideg helyen egy napig ülepedni hagyjuk, majd szűrőpapíron átszűrve megmérjük és minden kg lére 1.5 kg cukrot mérünk le. A cukorból fonódásig sűrű szörpöt készítenk, hozzáadjuk a szűrt málnalévet, egyszer átforradjuk, majd tiszta üvegekbe töltjük és az üvegeket azonnal lezárjuk. Gőzölése nincs szükség, nagy gondot kell azonban fordítani a cukorszörp készítésénél a tejlejtén előzősúly hab gondos eltávolítására. — A törköly málnalékvár vagy vegyesz készítésénél értékesíthető.

Ribizkeshörp fehér és vörös ribizkéből is készíthető, a vörös azonban jobb ízű. A frissen szedett és jól beérett gyümölcsöt szárazszételől megtisztítva, levét gyümölcsajtón kinyomjuk. A kapott törkölyt egy kádban forró vízzel leöntjük (1 mázsa törkölyre kb. 20 liter vizet számítva) és egy éjszaka át állani hagyjuk. Reggel a hozzáfűtött vízzel újra megduzzadt levestörkölyt a gyümölcsajtón újra erősen kinyomjuk s az így kapott második ribizkelevet az első léhez hozzáadjuk. A ribizkelevet vízzel kb. a felére hígítjuk, hogy a savtartalmát csökkentjük és a feloldott ribizkél minden literéhez 22 dkg cukrot adunk. A cukor felét mézzel is pótolhatjuk. A megcukrozott ribizkelevet fajlesztővel beoltjuk (használtlalt utassalal olcsón beszerezhető a m. kir. Ámpelológiai Intézetben, Budapest, II., Herman Ottó-út 15) és kutyógóval ellátott hordóban megerjesztjük. Erjesztés előtt a ribizkelevet feltétlenül el kell választani a törkölytől. A főerjedés 6—8 hétig tart, lecsendesedés után a szörp tisztáját lefejtjük s a lefejtést 3—4 hónap múlva megismételjük.

Kánya Terézia

A rémhírtérjesztőket kitélik a hadművelleti területeiről és rendőri őrzet alá helyezik. A keletmagyarországi hadművelleti terület kormánybiztos az alábbiakat rendelkezte el:

„Azok, akik olyan híreket közölnek, vagy olyan valótlán hírt terjesztenek, mely a közrendet vagy a köznyugalmat zavarhatja, vagy az ország külpolitikájának érdekét veszélyeztetheti, avagy az ország gazdasági helyzetét vagy hitét károsan érintheti, rémhírtérjesztők.

Figyelemmel arra, hogy a rémhírtérjesztés a közbiztonság, valamint a hírtérjesztők a hadművelleti területen való szabad tartózkodása a közrend és a közbiztonság, valamint a honvédelmi érdekek szempontjából veszélyes, a rémhírtérjesztők a hadművelleti területre nyilvánított területeiről ki kell tiltani és rendőrhatalósági őrzet alá kell helyezni.”

Bezárják a mulatóhelyeket, a nyilvános zenélést megtiltották. A vendéglőkben, kávéházakban, kormcsákban és más hasonló üzemekben zenét szolgáltatni nem szabad. A vendéglátó üzem zárt helyiségében is csak olyan módon szabad zenét szolgáltatni, hogy a nyilvános közlekedésre szánt helyről feltűnően hallható ne legyen. A zenéléssel bármiféle gépzene (rádió, gramofon stb.) egy tekintet alá esik. A rendelkezés szeptember 5-én lép hatályba. A mulatók engedélyesei kötelesek a rendőrhatalósági üzemüket további rendelkezésség megészüneti. A rendelkezés szeptember 5-én lép hatályba.

Az oltárnál lopott. Tóth Ilona többször büntetelt csavargónő vasárnap délután 6 óra tájban állítólag imádkozni tért be a nagyzeudi paraisita pleniába templomba. Mialatt az egyik oltárnál letérelve imádkozott, közben a mellette letelelt, értékes szőnyegét összegöngyölte és maga mellé vette. A rossz szándékot azonban észrevette egy másik oltárnál imádkozó nő, aki előbb sietett ki a templomból és a közelben tartózkodó rendőrűrszemet értesítette. A rendőr azonnal a helyszínre ment, éppen idejében, mert Tóth Ilonával, akinek a szőnyeg akkor már a hóna alatt volt, az ajtóban találkozott. A tolvajt azonnal bekísérte a rendőrségre, ahol az elzúttól nő azzal védekezett, hogy takarónak akarta magával vinni a szőnyegét. Tóth Ilonát, a lopásért 1941. óta már ötözből büntetelt nőt őrizetbe vették és ellene az eljárást megindították.

Hadtűzben alkalmazottak kitélik léce. A Kormányzó Úr több dési hadtűzben alkalmazottat bronz és ezüst érdemkereszttel tüntetett ki, erdélyi és borsói munkájukért. A kitüntéseket vasárnap déli tizenöt órakor fogják hazafias ünnepség keretében a kitüntetetteknek átnyújtani vármegyeháza díszteremben. Az ünnepi beszédet Farkas István hadtűzparancsnok, főhadnagy fogja tartani. Soós László bányatanácsvezető, Szecses Lajos gyári felügyelő, ezüst, Thomas J., Laposi János, Déle, déli, recenit Ferenc, Szerdalac Imre, Várkonyi János bronz érdemkeresztekkel tüntetett ki.

Igénybe veszik az 50—100 literes tüstököt és üstököket. A Budapesti Közbizony vasárnapi száma közölte a honvédelmi miniszter rendelkezését, amely szerint a Magyarország területére a természetes és jogi személyek tulajdonában levő 50—100 literes ürméretű tüstököket és azokhoz tartozó üstököket igénybe veszik. Az igénybevétel a törvényhatóságok első fizesítésével a jelentkező szükséghez képest foganatosítják. A rendelkezés kihirdetése napján lép hatályba.

Megállították a telenek a vonat Budapestre. Mihályevics P. pásztorlák gazda a vasúti töltés mellett legettette teheneit. Az állatok közben felmentek a vasúti töltésre és elalták a közlekedő vonat útját és semmiféle síplásra nem volt hajlandók elhagyni a síneket. A mozdonyvezető végül is kénytelen volt megállítani a vonatot s a kocsikkal kinyúló utasok közös erővel terelték a mozdonyt elől a teheneket. A vonat ilyenformán csak nagy késéssel folytathatta útját. A telenek gazdáellen megindították az eljárást.

Üsszenarkálta a körörvost! Zalaegerszegről jelentik: Tóth Károly s megvidéki körörvost rendelés helyiségében Mikle Kálmán asztalossegéddel törtrel a szive tájban megszurta, ma a védekező orvosnak többször a hibaiba is beleszurta a törét. A merénylet elfogták. Csendőrségi kihallgatás során azt hangoztatta, hogy az orvos által gyógyíthatatlannak tartott betegség hozta igazlombba és ezért elvette el tétét. A súlyosan sérült orvosot a sümegei kórházba vitték.

POLITIKAI ÖRSZEM

Római csapatok szovjet erőekkel szövetségbe megkötötték a székely medencébe való betörést

Megállították a Mezőhegyes vidékén, Marosvásárhelytől északnyugatra és Sepsiszentgyörgy ellen indított támadást

...ománia átállását főlegelőleg rövidesen a román részről fegyveres támadások következtek be országunk területe ellen. Augusztus 26-án a Csíkszereda községben lévő Kőkert települést román csapatok támadták meg és különböző katonai csapatok végeztek. Augusztus 27-én és 28-án a román csapatok megtámadták a határvédelmet ellátó magyar katonákat. Az Uz völgyében kifejezően harc során Lelevényi Tibor csendőrségi vezetője életét vesztette. Augusztus 29-én a román katonai alakulatok aknamezők tüz alá vették Illyefalva községet. Augusztus 30-án a reggeli órákban román repülőgépek géppuskás támadást intéztek Nagyvárad ellen, ahol emberben és anyagban károkozott. Ugyanezen napon az időben román repülő gépek támadták meg a közeli településeket. Augusztus 31-én a román csapatok támadták meg a Mezőhegyes vidékén és Marosvásárhelytől északnyugatra határbiztosító csapatunk visszaverték a román csapatok támadását. Erős román csapatok Brassó felől Sepsiszentgyörgy ostromlására irányított támadását habzóították megállították. A keleti-Kárpátoknak a Gyimesi-szorosán délre eső szakaszán erős orosz és román katonák széles arcvonalon indították támadásukat megkötötték a székely medencébe való betörést. Határbiztosító csapatunk és a székely nemzetiségű népi egységek által támogatva az ellenük támadást megállították a helyszínen ellentámadással a határra vették vissza. A Gyimesi-szorosától az Uzokölveszig terjedő Kárpát-arcvonalon a román csapatok ellenében álló magyar és német csapatok számos felderítő vállalkozást és helyi jellegű támadást utasítottak vissza.

Az elmúlt héten angolok, orosz és román repülőgépek naponta intéztek támadásokat Magyarországra különböző vidéki városai ellen.

Az elmúlt hét rendkívül nagy változást hozott a magyar arcvonal helyzetében, a román lépésnek kiszámíthatatlan időpontban való bekövetkezése átlagosan súlyos helyzetet okozott. A magyar csapatok arcvonala az eddigiek többszörösére növekedett. Az Északkeleti-Kárpátokat sikertelenül ostromló szovjet erők váratlanul szabad utat nyertek az eddig fedezetnek vélt Délkeleti-Kárpátok hágóhöz. A román csapatok egyrészt csatlakoztak a szovjet erőkhez, helyi ismerettel rendelkező vezetőiként szerepeltek, másrészt Dél-Er-

délyből különböző irányokból támadásra indultak Magyarország ellen. Ugyanakkor a védtelen lakosság ellen terrorbombázásokat is hajtottak végre. Ezek az ellenségeskedést ők maguk indították meg.

Határvédő csapataink, különösen a székely nemzetiségű önfeláldozó magartartásának köszönhetően, hogy a váratlanul bekövetkezett helyzet súlyos következményekkel nem járt. E csapatok igazi magyar hősiességgel vették fel azonnal a küzdelmet a főlényes fegyverrel rendelkező nagyerőjű ellenségével szemben. Hősies és önfeláldozó harcuknak köszönhető, hogy az ellenség nagy veszteséggel ellenére is eddig csupán a székely medencébe peremhegyeit tudta elérni. A medencébe betörni nem tudott.

Külföldi hírek

A finn kormány megszakította a kapcsolatait Németországgal. A finn kormány elhatározta, hogy megszakítja kapcsolatait Németországgal és elfogadja a Szovjetunió feltételeit.

A finn kormány és a Szovjetunió kormánya között létrejött megállapodás alapján az ellenségeskedés beszüntetésének időpontját hétfőn reggel 8 órára állapították meg. Mannerheim ilyen értelmű papírancsot adott ki a csapatok számára. Ugyancsak a finn tárgyalásügyi hivatal szerint a finn kormány megszakította a kapcsolatait Németországgal és felszólítja a német csapatokat, hogy legkésőbb szeptember 15-ig vonuljanak vissza Finnországból. Haezsell finn miniszterelnök beszédében okolta meg a kormány elhatározását, amit a változott hadihelyzet idézett elő. A kormány elhatározását a parlament is magáévá tette. Közölte a miniszterelnök, hogy az augusztus 29-én érkezett szovjet válasz azt követeli Finnországtól, szakítsa meg a kapcsolatait Németországgal és Finnországot követelje a német csapatoknak két héten belül visszavonulását Finnországból. A Szovjet csak ezen feltételek teljesítésével hajlandó fogadni a finn küldöttséget.

A Szentatya a háború ötödik évfordulóján beszédet mondott. A keresztény kultúra az az alap, amelyet nem szabad feláldozni — hangsúlyozta.

A japán kormány szóvivője szerint Németország és Japán végül is kimerítik az ellenség erejét.

A nyugati hadszíntéren súlyos harcok vannak. Páris elesett. Az angolok és északamerikaiak Franciaországban hevesen támadnak. Bár állandóan erőfeszítéseket kapnak, a németek sok helyen visszaverték őket.

A német megtorló kormánya megállás nélkül támadja Angliát.

Bulgáriában elrendelték az idegen katonai erők lefegyverzését. Bulgária el akarja kerülni a háborút a Szovjetunióval és ezért folyamodott ehhez a lépéshez. A bolgár kormány lemondott és Muraviev alakította meg az új kormányt.

Az orosz csapatok bevonultak Bukarestbe. Bukarestben menekülési láz mutatkozik.

Az oroszok folytatatosan előzönlök a román területeket. Dobrudzsában is erős csapatokat összpontosítottak.

Németországban fokozódnak azok az intézkedések, amelyek az összes német erőköt a háború szolgálatába állítják. A németek nem területnyerésre, hanem a végső győzelemre számítanak. Egy svájci újság a helyzettel foglalkozva így ír: „Ha az angolok hatalmuknak a nyugati hadszíntéren rövid időn belül nem sikerül a német véderőt térdreknyszeríteni, akkor a német hadi erő csak erőteljesebb lehet.”

AZ ÉRETLEN ÁLLAPOTBAN LE- SZEDETT PARADICSOMOT

könnyen megérlelhetjük, ha az ablak elé vékony zsínort feszítünk s a paradicsomokat a zsínóra erősítjük. Rövid idő alatt tökéletesen megérnek.

NYERS PARADICSOM KONZERVÁLÁSA.

A teljesen száraz paradicsomot ládiba rakjuk, amelynek szintén teljesen száraznak kell lennie, és amelyet gyaluforgóacsal párnázunk ki. A paradicsomok nem szabad egymáshoz érjenek. A ládát hűvös, de nem nedves helyen tartjuk.

A VARRÓGÉP HELYES TISZTÁRTÁSA.

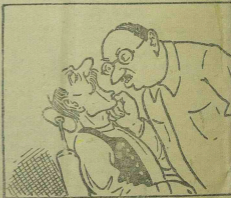
A varrógépet, melyet naponta használnak, hetenként meg kell olajozni s 2—3 hetenként alaposan ki kell tisztogatni. Az olajos és piszkos részeket esetleg tisztítsuk, azután csipogtessünk oda benzint s közben hajtsuk a gépet, hogy a benzín jól átjárja. Ha az olaj leoldódott, töröljük meg gondosan puha ruhával. Ezután megolajozzuk a gépet. Az alsó szerkezetet 4—5 hetenként petróleummal kenjük be. Ha a gép alsó részét újra akarjuk fényezni, kerékpárlakkot használjunk hozzá.

FONTYADT FŐZELÉKET, SALÁ- TÁT, ZOLDSEGFÉLET FELFRIS- SÍTHETÜNK,

ha használat előtt 15—20 percre langyos vízbe, azután friss vízbe tesszük.

Szelezéskésztést felel: Dr. NEMES ISTVÁN.
Felelős szerkesztő: TÓTH KALMAN.

— Mennyibe kerül a fogorvoson kijavítása?
— Ötszáz pengőbe.
— Az nekem igen drága.
— Igen ám, — feleli az orvos, — de aztán tud harapni vele.
— Harapni majd tudok, — feleli az anyafi, — de ha ilyen sokat fizetek, nem lesz mit harapnom!

Hasznos tudnivalók:

HA HAGYMÁT VÁGUNK, SOKSZOR
KÖNNYEZIK A SZEMÜNK

ami nagyon kellemetlen. Ha a hagymát vágás közben vízzel öntözük, nem fogunk többé könnyezni.

BIBIETENI KÖNYVTÁR
KOLOZSVÁR
Szent György tér

A Magyar Népi Tábori Hósfala

Szabó Imre örv. (Z. 579) úzeni feleségének, kislányk, szüleinek és özszeres szeretteinek Máramaros-zigeter, hogy jól van, több levelet vár s a közelebbi viszonylatás reményében sok eskőjét küldi.

Darkó Sándor M. 954, Jakab Józsefnek, feleségének, kislányának úzeni Székelydályára, Eszternek Homoródjánosfalvára, Margitának és férjének Homoródszentmihályra, Rózsának és férjének Szentegyházasfalvára, hogy jól van, sokszor gondol rájuk. *Szegedi Dénes M. 977*, feleségének úzeni, hogy jól van, *Csáka Dénes M. 977*, Városlavára úzeni edesanyjának és gyermekeinek, hogy nincs semmiiben hiánya, ne aggódjanak érte. *Lökody Károly M. 827*, Milkházára úzeni szüleinek, hogy jól van *Antal Béla B. 827*, Csíkcszentmihály-Ajnádra úzeni szüleinek, hogy egészséges, üdvözlő az összes ismerősökét. *Szőgyőri József* szintén Ajnádra úzeni hozzátartozóinak, hogy jól van, üdvözlőket küldi az ismerősöknek. *Kosztai Mihály Korondra* úzeni fiának, szüleinek és rokonainak, hogy jól van, sok levelet vár. *Demeter Domokos B. 827*, feleségének úzeni Csekefalvára, hogy egészséges, jól van. *Pap Adorján Z. 453*, Vámoslázba úzeni szüleinek, testvéreinek és nagygyujának, hogy jól van. *Fodor Antal szkv. M. 205*, Csíkcszentmihályra úzeni szüleinek, sógorának és Búzás József barátjának, hogy jól van, de több levelet vár. *Tóth Miklós szkv., Tóth István tizedes, Császár Gyula tiz., Sölke Sándor tiz., és Patai Sándor brny. P. 424*, szüleinek, feleségüknek és hozzátartozóiknak úzenik, hogy egészségesek, jól vannak, ne aggódjanak értük. *Deák János tiz. V. 421*, Abádszalvára Udvarhely megyébe úzeni kis fiának, hogy jól van, szeretettel csókolja.